Mantošana

Malta

Šīs informatīvās lapas sagatavotas sadarbībā ar ES Notāru padomi (CNUE).

1 Kā tiek taisīts pēdējās gribas rīkojums (testaments, savstarpējs testaments vai mantojuma līgums)?

Pēdējās gribas rīkojumu var noformēt trīs veidos: a) kā testamentu, kas var būt savstarpējs testaments, zināms kā *unica carta*, starp vīru un sievu, vai b) kā slepenu testamentu, ko testators vai notārs nodod tiesai glabāšanā, vai arī c) īpašumu sadala saskaņā ar likumu (likumiskā *mantošana*).

Ar testamentu var novēlēt visu īpašumu vai tā daļu. Īpašums, uz kuru neattiecas testaments, kļūst mantojams saskaņā ar likumu. Testamentos var būt iekļauti vispārēji rīkojumi par īpašumu, ar kuriem testators var novēlēt visu savu īpašumu vienai vai vairākām personām (zināmām kā mantiniekiem), un individuāli rīkojumi par īpašumu — personas, kuras manto, pamatojoties uz šādu rīkojumu, dēvē par legatāriem.

2 Vai pēdējās gribas rīkojumam vajadzētu būt reģistrētam, un ja jā, tad kā?

15 dienu laikā no testamenta datuma notārs sagatavo paziņojumu par reģistrēšanu un reģistrē to pie Publiskā reģistra direktora. Slepenus testamentus testators var iesniegt tiesnesim vai maģistrātam brīvprātīgi izvēlētas piekritības tiesā, bet tos var arī personīgi nodot notāram, kuram četru darbdienu laikā no nodošanas testaments ir jāiesniedz brīvprātīgi izvēlētas piekritības tiesai, kur to glabā seifā tiesas sekretārs.

3 Vai ir ierobežojumi brīvībai rīkoties ar īpašumu nāves gadījumā (piemēram, neatņemamā daļa)?

Civilkodeksā ir minēta neatraidāmā daļa. Tās ir prasījuma tiesības uz mirušā mantojumu, kas ar likumu paredzēts mirušā lejupējiem radiniekiem un pārdzīvojušajai sievai vai vīram. Saskaņā ar minētā kodeksa 616. pantu neatraidāmā daļa, kas paredzēta sadalei starp visiem bērniem neatkarīgi no tā, vai viņi ieņemti vai dzimuši laulībā, ārpus laulības vai ir adoptēti, ir viena trešdaļa no mantojuma vērtības, ja ir ne vairāk kā četri bērni, un puse no mantojuma vērtības, ja ir pieci vai vairāk bērnu.

4 Kas manto un cik daudz gadījumā, ja pēdējās gribas rīkojuma nav?

Ja nav testamenta, testaments nav spēkā, mantinieki nevēlas mantot vai nevar mantot vai ja starp mantiniekiem nepastāv mantojuma daļas palielinājuma tiesības, notiek likumiskā mantošana saskaņā ar likumu.

Šādās situācijās mantojums likumīgi pāriet mirušās personas lejupējiem radiniekiem, augšupējiem radiniekiem, sānlīnijas radiniekiem, sievai vai vīram un Maltas valstij. Šādā gadījumā mantošana notiek atbilstoši radniecības pakāpei, ko nosaka pēc paaudžu skaita. Ja nav nevienas personas, kura ir tiesīga mantot pēc mirušā, mantojums pāriet Maltas valstij.

Likumiskās mantošanas gadījumā mantojums nepāriet personai, kura ar krāpnieciskiem vai vardarbīgiem līdzekļiem ir liegusi mirušajam taisīt testamentu un kuru tādējādi uzskata par tādu, kas nevar vai nav pelnījusi saņemt mantojumu.

5 Kāda veida iestāde ir kompetenta:

5.1 mantošanas lietās?

Maltas tiesām ir vispārēja jurisdikcija lemt par strīdiem, kas saistīti ar mantojumu. Mantojuma sadales tiesai ir īpaša jurisdikcija konkrētos īpašos apstākļos, kad mantinieki nevienojas par mantojuma sadalīšanu.

Parasti, ja nav domstarpību vai strīdu par mantojumu, piesaista notārus un juristus.

Jebkura ieinteresētā persona var arī vērsties brīvprātīgi izvēlētas piekritības tiesā, lai pieprasītu dekrētu par mantojuma atvēršanu tai par labu.

5.2 saņemt paziņojumu par mantojuma pieņemšanu vai atraidīšanu?

Tiesas sekretārs un notāri.

5.3 saņemt paziņojumu par legāta pieņemšanu vai atraidīšanu?

Tiesas sekretārs un notāri.

5.4 saņemt paziņojumu par neatņemamās daļas pieņemšanu un atraidīšanu?

Tiesas sekretārs un notāri.

6 Īss procedūras apraksts, kura paredzēta mantošanas kārtošanai saskaņā ar valsts tiesību aktiem, tostarp mantojuma sadalei un mantas dalīšanai (tostarp informācija par to, vai mantošanas procedūru sāk tiesa vai cita kompetenta iestāde pēc savas iniciatīvas).

Mantošanas process sākas, kad ieinteresētā persona dodas pie notāra vai jurista, kurš veic informācijas meklēšanu gan Publiskajā reģistrā attiecībā uz publiskiem testamentiem, gan tiesā attiecībā uz slepeniem testamentiem. Pēc šā procesa atklājas mantojums — notārs vai jurists identificē mantiniekus un legatārus, ja tādi ir, un informē viņus par informācijas meklēšanas rezultātiem. Tad sadala īpašumu saskaņā ar testatora testamentu. Ja mirušais nav atstājis testamentu, īpašumu sadala saskaņā ar likuma noteikumiem.

Gan kustamu, gan nekustamu īpašumu var pārdot, ja tam piekrīt visi mantinieki, ieņēmumus sadalot starp mantiniekiem atbilstoši testamentā norādītajām daļām.

Ja ir strīds, piemēram, par testamenta autentiskumu vai mantojuma sadali, mantinieks, kurš aktualizējis jautājumu, var vērsties Civiltiesas Pirmajā palātā vai Mantojuma sadales tiesā.

7 Kā un kad persona kļūst par mantinieku vai legātāru?

Mantojums atklājas testatora nāves brīdī vai datumā, kad spriedums, ar ko atzīst, ka persona, kuras mantojums ir sadalāms, ir uzskatāma par mirušu ilgās prombūtnes dēļ, kļūst *res judicata*.

Nevienai personai nav pienākums pieņemt mantojumu, kas viņai piekrīt. Pieņemšanu var izteikt tieši vai netieši. Pieņemšana ir izteikta netieši, ja mantinieks veic jebkādu darbību, kas liecina par viņa nodomu pieņemt mantojumu, savukārt tā ir izteikta tieši, ja mantinieks uzņemas mantinieka statusu vai nu publiskā aktā, vai privātā rakstiskā dokumentā. Turpretī mantojuma atraidīšana nevar notikt netieši.

Legāta gadījumā legatāram, sākot no testatora nāves brīža, ir tiesības pieprasīt, lai priekšmets, kas atstāts kā legāts, pāriet viņa valdījumā.

8 Vai mantinieki ir atbildīgi par mirušā parādiem, un ja jā, ar kādiem nosacījumiem?

Jā, mantinieki atbild par mirušās personas parādiem tādās daļās un tādā veidā, kā noteicis testators. Ja testators mirst, neatstājot mantojumu, vai ja viņš nav paredzējis parādu sadalīšanu, mantinieki maksā parādus proporcionāli viņu attiecīgajai mantojuma daļai. Katrs mantinieks personīgi atbild par mantojuma parādiem.
Ja kādam no mantiniekiem valdījumā ir īpašums, kas ieķīlāts, lai nodrošinātu parādu, viņš attiecībā uz šādu īpašumu ir atbildīgs par visu parādu. Ja mantinieks šādas ieķīlāšanas dēļ ir samaksājis vairāk nekā viņa daļa kopējā parādā, viņam ir tiesības uz samazinājumu attiecībā uz pārējiem mantiniekiem, kas ierobežots līdz viņu daļai.

9 Kādi dokumenti un/vai informācija parasti vajadzīga nekustamā īpašuma reģistrācijai?

Mantojuma tiesības nerada mantiniekiem pienākumu reģistrēt nekustamo īpašumu, ko tie manto. Tomēr saskaņā ar Likumu par dokumentu un īpašumtiesību nodošanas nodevu personām, kuras manto nekustamo īpašumu, jāreģistrē *causa mortis* paziņojums Publiskajā reģistrā. Minētajā paziņojumā būtībā ir norādīts datums, ziņas par mirušo personu un mantinieku/legatāru, nāves datums un vieta, mantojuma apraksts, īpašumtiesības uz nodoto mantojumu, nekustamā īpašuma vērtība, paziņojuma sagatavošanas vieta, kā arī paziņojuma iesniedzēja un notāra paraksti.

9.1 Vai pārvaldnieka iecelšana ir obligāta vai obligāta pēc pieprasījuma? Ja tā ir obligāta vai obligāta pēc pieprasījuma, kādi pasākumi ir jāveic?

Pārvaldnieka iecelšana nav obligāta.

9.2 Kas ir tiesīgs izpildīt mirušā pēdējās gribas rīkojumu un/vai pārvaldīt mantojumu?

Mantinieks vai testamenta izpildītājs.

9.3 Kādas ir pārvaldnieka pilnvaras?

Pārvaldnieks vai testamenta izpildītājs sagatavo mantojuma sarakstu. Viņš īsteno un veicina attiecīgā mantojuma tiesības, atbildot uz visām tiesas prasībām, kas celtas pret mantojumu, saskaņā ar noguldīšanas pienākumu pārvalda visus naudas līdzekļus, kas iekļauti mantojumā vai kas saņemti no kustamā vai nekustamā īpašuma pārdošanas, un sniedz atskaiti attiecīgajai personai.

10 Kādus dokumentus, kas apliecina labuma guvēju statusu un tiesības, saskaņā ar valsts tiesību aktiem parasti izsniedz tiesvedības laikā mantošanas lietās vai tās beigās? Vai tiem ir konkrēts pierādījuma spēks?

Parasti neizsniedz nekādus dokumentus, lai pierādītu saņēmēja statusu un tiesības, jo mantojums pāriet automātiski nāves brīdī. Tomēr ieinteresētā persona var vērsties brīvprātīgi izvēlētas piekritības tiesā, lai pieprasītu mantojuma atklāšanu tai par labu

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes Tava Eiropa.
Mēs labprāt uzzinātu jūsu atsauksmes par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 15/12/2020
Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.